

1993-12-01 nr 1168: Forskrift om godkjente (reinavla) avlsdyr av storfe.

Bruk av basen forutsetter at du samtykker i betingelsene i brukeravtalen.

DATO: 01.12.1993 nr. 1168
DEPARTEMENT: LD (Landbruksdepartementet)
AVD/DIR: Jordbruksavd.
PUBLISERT: Avd I 1993 1441
IKRAFTTREDELSE: 01.01.1994 (EØS-avtalen)
SIST-ENDRET:
ENDRER:
GJELDER FOR: Norge
HJEMMEL: L04.12.1992 nr. 130

Forskrift om godkjente (reinavla) avlsdyr av storfe.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 1. desember 1993 med hjemmel i lov av 4. desember 1992 nr. 130 om husdyravl og med referanse til direktiv fra Rådet av 25. juli 1977 om godkjente (reinavla) avlsdyr (Rdir 77/504/EØF) og direktiv fra Rådet av 18. juni 1987 om godkjenning av storfe til avl (Rdir 87/328/EØF).

I. Definisjoner

§ 1.

- 1. Godkjent (reinavla) avlsdyr: Et individ av storfe som har foreldre og besteforeldre innført eller registrert i et dyreregister (stambok) for vedkommende avlspopulasjon (rase) og som selv enten er innført eller er registrert og kan ventes å bli innført i dette registeret.
- 2. Dyreregister (stambok): Ei bok, en database, kartotek eller annen databærer,
 - I) som blir ført av et avslag eller en organisasjon som er offisielt godkjent i den EØS-medlemsstaten der avslaget eller organisasjonen er opprettet, og
 - II) der godkjente (reinavla) avlsdyr av en bestemt avlspopulasjon (rase) blir innført eller registrert med opplysning om avstamningen til dyret.
- 3. Tredjeland: Et land som ikke er medlem av EØS.

II. Offisiell godkjenning

§ 2.

- 1. Et avslag, eller en organisasjon for storfe med hovedkontor i Norge, som fører eller oppretter dyreregister, skal for å bli offentlig godkjent søke Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger om dette.
- 2. Offisiell godkjenning blir gitt til det aktuelle avslaget eller organisasjonen uansett hvilken avlspopulasjon eller populasjoner som blir registerført, såsant laget eller organisasjonen oppfyller vilkårene i vedlegg 1.
- 3. Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger kan avslå godkjenning av et avslag eller en organisasjon dersom det alt finnes et godkjent avslag eller organisasjon for den aktuelle avlspopulasjonen, såfremt Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger skjønner at godkjenning av et nytt avslag eller organisasjon vil utgjøre en fare for bevaring av avlspopulasjonen eller for gjennomføring av avlsprogrammet til det eksisterende avslaget eller organisasjonen.
- 4. Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger kan tilbakekalle godkjenning gitt i samsvar med pkt. 2 dersom vilkårene for godkjenningen ikke blir overholdt.

§ 3. Stasjon som skal samle opp, behandle og lagre sæd, egg og embryoer, må være godkjent av Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger.

III. Testing, godkjenning og registerføring av avlsdyr

§ 4. Offisielt godkjente avslag eller organisasjoner skal i samband med testing av den genetiske verdien til avlsdyrene, nytte

metoder som er i samsvar med vedlegg 2.

§ 5.

- 1. Kyr eller kviger som oppfyller kriteriene i vedlegg 3, skal godkjennes som avlsdyr.
- 2. Okser som oppfyller kriteriene i vedlegg 3, skal godkjennes for naturlig paring.
- 3. Alle aktuelle okser kan testes av offisielt godkjente avslag eller organisasjoner, jfr. § 4.
- 4. Et offisielt godkjent avslag eller organisasjon kan vedta at bare testede okser kan godkjennes til kunstig sædoverføring.
- 5. Bruk av okser eller oksesæd til avl, jfr. pkt. 4, er likevel avhengig av at oxen er identifisert i form av bekreftet foreldreskapsattest på bakgrunn av blodtypebestemmelse eller etter annen metode godkjent av Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger.

§ 6. Innføring eller registrering av avlsdyr i dyreregister skal skje etter kriteriene i vedlegg 3.

§ 7.

- 1. Avlsdyr av storfe, som oppfyller kriteriene i vedlegg 3, skal etter søknad innføres eller registreres i dyreregisteret til vedkommende offisielt godkjente avslag eller organisasjon her i landet.
- 2. For avlsdyr som stammer fra tredjeland, er innføring eller registrering i dyreregister avhengig av dokumentasjon for at individet er innført eller registrert i tilsvarende dyreregister, ført av offisielt godkjent avslag eller organisasjon i vedkommende tredjeland.
- 3. For avlsdyr som stammer fra sæd eller embryo innført fra tredjeland, gjelder tilsvarende bestemmelser som i pkt. 2.

§ 8.

- 1. Et godkjent avslag eller organisasjon skal på oppfordring utarbeide avstammingssertifikat eller stamtavle for aktuelt avlsdyr som dokumentasjon for at dyret med avstamning er registerført for vedkommende avlspopulasjon.
- 2. Et godkjent avslag eller organisasjon har til enhver tid rett til å foreta kontroll av dyr som det, ifølge pkt. 1, er framsatt ønske om avstammingssertifikat eller stamtavle for.
- 3. Godkjent avlsdyr eller sæd, egg og embryoer av godkjent avlsdyr skal ved sending til EØS-medlemsstater som har nasjonale bestemmelser om det, følges av et avstammingssertifikat på et formular som er godkjent av Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger.
- 4. Ved innførsel av renrasede avlsdyr eller sæd, egg og embryoer fra slike dyr, skal det følge med et avstammingssertifikat på et formular som er godkjent av Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger.

IV. Innførsel av avlsdyr fra tredjeland

§ 9. Ved innførsel fra tredjeland av godkjent avlsdyr eller sæd, egg og embryoer fra slike dyr, skal det følge med et avstammingssertifikat på et formular som er godkjent av Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger, der et offisielt godkjent avslag eller organisasjon attesterer at dyret selv eller donordyret er innført eller registrert i tredjelands dyreregister.

V. Betaling, opplysning, kontroll og straff

§ 10.

- 1. Det offentlige svarer ikke for omkostninger i samband med innføring eller registrering i dyreregister og utfylling av avstammingssertifikat eller stamtavler.
- 2. Det kan ikke pålegges særavgift for innføring eller registrering i dyreregister av godkjente avlsdyr som alt er innført eller registrert i et dyreregister som blir ført av et godkjent avslag eller organisasjon i en annen EØS-medlemsstat.

§ 11.

- 1. Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger skal gis adgang til alle opplysninger som kommer fram ved testing av avlsdyr, jfr. § 3.
- 2. De endelige resultatene av testingen, skal være offentlig tilgjengelige.

§ 12.

- 1. Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger fører kontroll med at forskriften blir overholdt.
- 2. Offisielt godkjente avslag eller organisasjoner skal stille alle nødvendige opplysninger til disposisjon for Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger i samband med kontrollen nevnt under pkt. 1.

§ 13. Den som forsettlig overtrer eller medvirker til overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskrift straffes med bøter eller med fengsel i tre måneder.

VI. Dispensasjon, klageadgang, ikrafttredelse

§ 14. Landbruksdepartementet kan i særlige tilfelle gi dispensasjon fra bestemmelsene fastsatt i forskriftene.

§ 15. Vedtak som er fattet i medhold av forskriftene, gir klagerett i medhold av forvaltningsloven av 10. februar 1967, kap. VI. Klagefristen er 3 uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet fram. Klagen sendes til det forvaltningsorganet som har fattet vedtaket.

§ 16. Forskriften trer i kraft fra den tid EØS-avtalen trer i kraft for Norge.

Vedlegg 1. Villkår for offisiell godkjenning av avslag og organisasjoner som fører eller oppretter dyreregister (stambøker) over godkjente (reinavla) avlsdyr av storfe.

For å få offisiell godkjenning, må avslag og organisasjoner som fører eller oppretter dyreregister (stambøker)

- 1) ha status som juridisk person,
- 2) overfor Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger dokumentere
 - a) effektiviteten av sin virksomhet,
 - b) sin evne til å utøve den nødvendige kontrollen med føring av dyreregister,
 - c) at de har tilstrekkelig mange dyr til å kunne gjennomføre et reelt foredlingsprogram eller i gitt tilfelle å kunne sikre bevaring av dyrematerialet (rasen) når det blir sett som nødvendig,
 - d) at de er istand til å framskaffe og utnytte de opplysningene om dyrenes prestasjoner som er nødvendige for gjennomføring av avlsprogrammet for bedring eller bevaring av populasjonen,
- 3) ha tekniske regler som omfatter
 - a) bestemmelser om kjennetegn for avlspopulasjonen eller populasjonene,
 - b) et identifikasjonssystem for dyrene,
 - c) et registreringssystem for avstamning,
 - d) en definisjon av avlsmål,
 - e) et system for vurdering av avlsverdi på grunnlag av prestasjonene til dyrene,
 - f) inndeling av dyreregisteret i flere avsnitt dersom det er ulike villkår for inntak av dyr i registeret, eller dersom det er ulike framgangsmåter ved klassifisering av dyr som blir innført i registeret, og
- 4) ha vedtekter som spesielt fastslår at det ikke må forekomme forskjellsbehandling av medlemmene.

Vedlegg 2. Metoder for utregning av avlsverdien til aktuelle (reinavla) avlsdyr av storfe.

Den genetiske verdien (avlsverdien) til et individ av storfe kan regnes ut ved hjelp av følgende metoder eller kombinasjoner av disse.

I. Individprøver

- 1) Individprøver på en stasjon
 - a) Det skal opplyses om navnet på det kontoret eller den faginstansen som er ansvarlig for stasjonen, og navnet på det kontoret eller den faginstansen som står for utregning og offentliggjøring av resultat.
 - b) Det skal legges fram opplysning om planen for testingen og dyretallet som inngår i testingen.
 - c) Følgende opplysninger skal gis:
 - - villkår for opptak på stasjonen,
 - - tilgjengelige prestasjoner til oxen i buskapen før han blir satt inn på stasjonen,
 - - eierforholdet og maksimumsalderen for ungoxer når de blir satt inn i test på stasjonen, og aldersspredningen på samtidige testingsokser på stasjonen,
 - - lengde av tilpassingsperiode og testingsperiode på stasjonen og
 - - fôrplan og fôringsystem
 - d) Det skal minst registreres følgende egenskaper: Levende vekt og for dyr av kjøttferase dessuten fôropptak og tall for kjøttsetning.
 - e) Metoden for vurdering av avlsverdien skal være objektiv. Avlsverdien for de testede oksene skal uttrykkes som en samlet avlsverdi eller som en samtidig sammenligning for hver egenskap.
- 2) Individprøver i buskapen

Individprøver kan utføres utenfor en stasjon, forutsatt at en avlsverdi kan beregnes ved avslutning av testingen på grunnlag av godkjente prinsipper for avlsvurdering.

II. Mjølkekontroll og vurdering av hunddyrenes avlsverdi for mjølkeproduksjonsegenskaper

- 1) Avdråtsdata som blir brukt ved vurdering av hunddyrenes avlsverdi, skal registreres etter et offisielt system for produksjonskontroll i samsvar med de normene som er satt av International Committee for Animal Recording.
- 2) Det skal opplyses om navnet på den organisasjonen som er ansvarlig for kukontrollen og om navnet på det kontoret eller den faginstansen som står for utregning og offentliggjøring av resultat.
- 3) Reglene for kontrollen skal legges fram.
- 4) De avdråtsdata som blir brukt til vurdering av hunddyrenes avlsverdi, skal
 - a) ha en standard laktasjonslengde for utregninger.
 - b) korrigeres med relevante metoder slik at alle vesentlige miljøpåvirkninger blir tatt hensyn til.
- 5) Metoden som blir nyttet til vurdering av avlsverdien, skal være objektiv og i samsvar med godkjente prinsipper for avlsvurdering. Avlsverdien til de kontrollerte kyrne skal uttrykkes som en ventet avviks- eller avlsverdi med tilhørende presisjonsverdi for de registrerte egenskapene.
- 6) Metoden som blir brukt, skal være detaljert redegjort for, eller det skal gis referanse til den. De registrerte egenskapene skal være definerte, og basisreferanse og standardavvik for egenskapene skal være oppført med opplysning om tidspunkt for utregning av tallene.

III. Avkomsgranskinger

- 1) Det skal opplyses om navnet på det kontoret eller den faginstansen som er ansvarlig for seminoksene som skal granskes og om navnet på det kontoret eller den faginstansen som står for utregning og offentliggjøring av resultat.
- 2) Avlsverdien til oksene skal regnes ut på grunnlag av egenskapene til et passelig antall avkom, ut fra:
 - a) Kjøttproduksjonsegenskaper:
 - - granskingsmetoden skal være detaljert redegjort for, eller det skal gis referanse til den,
 - - avkom må ikke velges ut eller behandles selektivt,
 - - tre typer avkomsprøver blir godkjent:
 - i) sentral gransking på en stasjon for testing av avkom,
 - ii) planlagt gransking på gardsbruk. Avkom bør være fordelt på buskaper på en slik måte at det kan bli foretatt ei pålitelig sammenligning av fedrene,
 - iii) opplysninger innsamlet fra slakteri om identifiserte slakteskrotter av avkom.
 - b) Mjølkeproduksjonsegenskaper:
 - - granskingsmetoden skal være redegjort for i detalj,
 - - døtre må ikke være selekterte eller bli behandlet selektivt og
 - - første laktasjoner skal brukes og seinere laktasjoner kan brukes. De brukte laktasjonsperiodene må høgst være på 305 dager i samsvar med de normene som er satt av International Committee for Animal Recording.
- 3) Avkom skal være tilfeldig utvalgt. En skal nytte alle relevante registreringer på avkommet ved vurdering av avlsverdien til oksene. Faktorer som ikke vedkommer den genetiske verdien, skal elimineres ved hjelp av passende prosedyrer når avlsverdien skal regnes ut.
- 4) De registrerte parametrene (f.eks. tilvekst, fôropptak, slaktekvalitet, mjølkeproduksjon, mjølkens sammensetning, bruksegenskaper, reproduksjonsegenskaper, fruktbarhet, helse, levedyktighet hos avkom og andre relevante opplysninger) skal publiseres.
- 5) Den metoden som blir brukt til vurdering av avlsverdien til oxen, skal være vitenskapelig holdbar og i samsvar med godkjente prinsipper for avlsvurdering.

Vedlegg 3. Retningslinjer for innføring av storfe i dyreregister (stambøker).

I. Hovedavsnittet i dyreregisteret

For å kunne bli innført i hovedavsnittet i dyreregisteret (stamboka) for avlspopulasjonen (rasen) sin, skal aktuelle avlsdyr

- 1) stamme fra foreldre og besteforeldre som alle er innført i dyreregisteret for denne avlspopulasjonen,
- 2) være identifisert etter fødselen ifølge reglene for dyreregisteret og
- 3) ha ei avstamning som er fastlagt ifølge reglene for dyreregisteret.

II. Oppdeling av hovedavsnittet i dyreregisteret i flere klasser

Hovedavsnittet i dyreregisteret kan deles opp i flere klasser avhengig av kvaliteten til dyrene. Bare storfe som oppfyller retningslinjene etter punkt I, kan bli innført i en av disse klassene.

III. Innføring av hunndyr i vedlegg til dyreregisteret

- 1) Et avslag eller en organisasjon som fører et dyreregister, kan vedta at et hunndyr som ikke oppfyller retningslinjene etter punkt I, kan bli innført i et vedlegg til registeret. Som forutsetning for dette, skal hunndyret
 - a) være identifisert i samsvar med de reglene som er fastsatt for dyreregisteret,
 - b) være bedømt til å være i samsvar med standarden for avlspopulasjonen og
 - c) oppfylle minimumskrav for egenskaper ifølge de reglene som er fastsatt for dyreregisteret.
- 2) Kravene i pkt. 1, b og c kan variere avhengig av om hunndyret tilhører den aktuelle avlspopulasjonen, selv om opphavet hennes er ukjent, eller hun stammer fra et kryssingsprogram som er godkjent av avslaget eller organisasjonen som fører dyreregisteret.
- 3) Et hunndyr som har mor og mormor innført i dyreregisteret som omhandlet i III punkt 1, og som har far og de to bestefedrene innført i hovedavsnittet i dyreregisteret i samsvar med retningslinjene i I punkt 1, regnes som et godkjent hunndyr og kan føres inn i hovedavsnittet i dyreregisteret ifølge I punkt 1.

IV. Oppdeling i klasser

Omfatter dyreregisteret flere klasser, skal godkjent dyr som kommer fra en annen EØS-medlemsstat, føres inn i dyreregisteret i den klassen som dyret oppfyller retningslinjene for.
